



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 203
din 10.02.2021

Dosar nr: 317/2020

Petiția nr: 2676/07.05.2020

Petenți:

Reclamat:

Obiect: discriminare pe criteriu etnic prin adresarea de apelative jignitoare („Băi țiganilor!”)

I. Numele, domiciliul și sediul părților Numele și domiciliul petenților

1. , cu domiciliu procesual ales la sediul
2. , cu domiciliu procesual ales la sediul
3. , cu domiciliu procesual ales la sediul **Numele și domiciliul reclamatului**
- 4.

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Petenții, cetățeni de etnie romă, sesizează faptul că, în data de 25.04.2020, reclamatul le-a adresat apelative jignitoare („Băi țiganilor!”).

III. Citarea părților

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare, cu invocarea din oficiu a excepției de necompetență a CNCD în ceea ce privește obligarea reclamatului la plata onorariului de avocat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 2676/07.05.2020, petenții arată că, în data de 25.04.2020, sub pretextul că este deranjat de zgomotul de pe șantier, reclamatul le-a adresat apelative jignitoare („Băi țiganilor!”). Potrivit susținerilor petentului , afirmațiile au fost

făcute în contextul în care petentul, proprietar al unui imobil-teren situat , a început în anul 2019 edificarea unei construcții.

8. Reclamatul, proprietar al imobilului de vis-a-vis, s-a opus încă de la început demarării construcției, invocând pretinse motive ce vizau nerespectarea Planului Urbanistic General. După emiterea autorizației de construire, reclamantul a solicitat Tribunalului București, Secția Contencios Administrativ și Fiscal anularea acestui document, dosarul nr.1998/3/2020 aflându-se în curs de soluționare la data sesizării CNCD.

9. Petenții consideră că elementul agravant al situației discriminatorii este reprezentat de faptul că reclamatul este avocat, membru al UNBR în cadrul Baroului București, calitate în care ar trebui să contribuie la apărarea și respectare Constituției.

10. Petenții depun ca probatoriu declarațiile a patru martori (un vecin și 3 lucrători în construcții) care, potrivit susținerilor acestora, au perceput în mod nemijlocit modul în care reclamatul li sa adresat în data de 25.04.2020.

11. Petenții au solicitat aplicarea unei amenzi în cunatum de 100.000 lei și obligarea reclamatului la suportarea onorariului de avocat.

Susținerile reclamatului

12. Prin punctul de vedere depus cu adresa 6876/02.11.2020, reclamatul arată nu a utilizat apelativele invocate de petenți și că, la data pretinsului eveniment îl cunoștea doar pe petentul , prezentat acestuia în toamna anului 2019, când l-a asigurat pe reclamat că va edifica un imobil cu respectarea normelor de urbanism. De asemenea, reclamatul declară că a luat cunoștință de etnia petenților la data primirii citației.

13. Lucrările de edificare a imobilului au început aproape concomitent cu declararea stării de urgență, timp în care familia reclamatului a trăit într-un stres continuu, praful, rumegușul și pilitura de la debitarea fierului ajungând permanent în curtea acestuia iar gardul locuinței s-a transformat în cuier și tejghea de bar pentru paharele și sticlele muncitorilor. În aceste condiții, reclamatul, îngrijorat pentru siguranța celor două nepoate minore care se jucau în curte, a avut mai multe discuții cu oamenii care construiau, discuții purtate pe un ton mai ridicat datorită zgomotului produs de flex sau autosuflantă, dar niciodată nu a folosit termenul de „țigan,..” Împrejurările descrise de reclamat au fost confirmate de reclamațiile făcute de acesta la poliția locală.

14. Reclamatul se arată contrariat de solicitarea amenzii de 100.000 lei și contestă valabilitatea declarațiilor depuse ca probatoriu de petenți, motivând că acestea sunt identice și au fost scrise de aceeași persoană.

V. Motivele de fapt și de drept

15. Colegiul director reține faptul că petenții reclamă o posibilă faptă de discriminare pe criteriu etnic, prin adresarea de apelative jignitoare („Băi țiganilor!")

16. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naționalitate,

etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

17. În vederea încadrării faptei în tiparul legal specific consacrat de O.G nr.137/2000, Colegiul director a analizat probele depuse de petenți, respectiv declarațiile celor patru martori. Referitor la aceste înscrisuri, emise în data de 29.04.2020, s-a putut observa că grafia este identică (înscrisurile fiind olografe) iar din punct de vedere al textului, trei dintre ele au același conținut iar cealaltă prezintă doar o ușoară modificare, având în vedere calitatea diferită a declarantului care este un vecin, spre deosebire de celelalte trei persoane (lucrători pe șantier).

18. Potrivit Ordinul Presedintelui CNCD nr.144/2008, privind procedura interna de solutionare a petitiilor si sesizarilor, la art. 11 alin. 1: „Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde:

(...)

e) **arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;** f) semnătura.”

19. În condițiile în care declarațiile propuse ca probe prezintă caracteristicile arătate la pct.18 de mai sus și ținând cont și de calitatea de prepuși ai petenților pe care o au trei dintre martori, fapta reclamată nu poate fi calificată ca și discriminare decât dacă aceste probe ar fi fost coroborate cu alte elemente care să le susțină veridicitatea.

Pe de altă parte, se observă din materialele depuse la dosar faptul că declarațiile martorilor și formularea petiției sunt ulterioare aplicării pentru petenți a unei sancțiuni contravenționale, de către Direcția de Poliție Locală a Sectorului 3, pentru săvârșirea faptei prevăzute de art.26 alin.1 lit.a din legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții iar ca măsură complementară s-a dispus eliberarea domeniului public în termen de trei zile de la primirea procesului-verbal. Aceste aspecte sunt atestate de adresă primită de reclamat din

20. Art.26 alin.1 lit.a din legea nr.50/1991 prevede: „1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:

a) executarea sau desființarea, totală ori parțială, fără autorizație a lucrărilor prevăzute la art. 3, cu excepția celor menționate la lit. b), c), e) și g), de către investitor și executant;,,

21. Prin coroborarea elementelor probatorii ale dosarului în cauză, împreună cu analiza faptelor expuse de petentă, Colegiul director consideră că, plângerea astfel cum este prezentată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt, care să permită, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat petentei, în raport cu persoanele aflate în situații analoage, pe baza unui criteriu menționat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de norma juridică. Așadar, Colegiul director constată că, potrivit art.20 alin.6) din O.G nr. 137/2000, modificată, *“persoana interesată va prezenta probe pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.,,*

22. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că nu se intrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (lipsă probe concludente).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se intrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (lipsa probe concludente).
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a). , cu domiciliu procesual ales la
 - b). cu domiciliu procesual ales la
 - c). , cu domiciliu procesual ales la sediul
 - d). , cu domiciliul în .

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

**VII. Calea de atac și termenul în care
se poate exercita**

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 10.02.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ANDREI – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director, Președinte CNCD**

Data redactării: 12.02.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.